

ПРЕС КЛИПИНГ

23. август 2016.

НАСЛОВИ

- Минимална цена рада ће бити повећана за око 1.500 динара (стр.3)
Премијер: Суфицит 20 милијарди динара, извесно повећање плата у јавном сектору (стр.3)
Михајловићева о српској железници: Нико неће остати без посла, социјалног програма и отпремнина (стр.4)
Пред отказом 120 професора? (стр.5)
Протест просветара 31. Августа (стр.5)
Младен Шарчевић: Збринућемо технолошке вишкове (стр.6)
"Дипломци" без посла и по десет година (стр.8)
Зорана Михајловић: Отпремнине за железницу (стр.8)
Панчевачка "Утва" приземљила производњу (стр.9)
Наставницима са дипломом више школе прете откази (стр.10)
Близу договор о цени рада - најнижа плата већа за 1.500 (стр.11)
Орбовић: Плата ми је 142.000, али разумем како живе радници (стр.12)
Вишак запослених у Железницама биће познат за месец дана (стр.14)
Већи минималац чека око 100.000 радника (стр.15)

За шест година у Врбасу 5.329 запослених мање (стр.16)

Велики протест, али не и штрајк (стр.17)

Наставак производње у Фијату у Крагујевцу (стр.17)

Михајловић: За месец дана знаће се колико људи иде из Железница, требало би више од 2.000 (стр.18)

Од инструмента заштите до алата за манипулацију (стр.19)

Минимална цена рада ће бити повећана за око 1.500 динара

Садашња минимална зарада не може да покрије ни трошкове исхране

Синдикати и послодавци имају рок до 15. септембра да договоре износ минималне цене радног сата у Србији.

Премијер Александар Вучић је већ најавио да ће Влада подржати евентуално повећање, које ће највероватније бити по девет динара више по сату рада.

Милан Кнежевић из Асоцијације малих и средњих предузећа каже да ће сада бити повећане плате коју су веома мале.

"Оне не обезбеђују ни минимум материјалних претпоставки за нормалан живот. Са 121 динар на 130 динара – то је неко повећање од 6,5 процената, Идуће године то би се могло односити и на плате до 30 хиљада, а у 2018. години могли бисмо да уђемо у повећање плата сваке године за износ инфлације", наводи Кнежевић.

Сваки запослени у Србији има право да за сат времена свог рада буде плаћен минимално 121 динар. Уколико се синдикати и послодавци нађу на средини, минимална цена рада највероватније ће скочити на 130 динара по сату. То практично значи да би око 300.000 оних који примају минималац, добијало тек хиљаду и по динара више него до сад.

"Минимална зарада би требало да буде нека врста социјалног односа. Међутим, најчешће када се повећа минимална зарада, онда се у тим процентима повећају и остале зараде. Да не би дошле на ниво минималне", каже председник Уније послодаваца Небојша Атанацковић.

Његове речи, међутим, негира Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката Србије:

"Није тачно да се аутоматски повећавају и остале плате. Она није цена рада, и не може да буде у овом моменту. Минимална зарада се односи само у оним фирмама где има проблема у пословању. Нормално да онај који ради за пуно радно време треба да прима више", наводи председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић.

Премијер: Суфицит 20 милијарди динара, извесно повећање плата у јавном сектору

Извор:Бета

Премијер Србије Александар Вучић изјавио је данас да је републички буџет на крају августа у суфициту од 20 милијарди динара, што је за 95 до 100 милијарди динара бољи резултат од планираног

Премијер Србије Александар Вучић изјавио је данас да је републички буџет на крају августа у суфициту од 20 милијарди динара, што је за 95 до 100 милијарди динара бољи резултат од планираног.

"У септембру или октобру кренућемо у разговоре с Међународним монетарним фондом о повећању плата у јавном сектору. Колико ће то процената бити, не могу сад да кажем, али ће бити веће од претходног повећања. Нема сумња да би минимална плата у јавном сектору могла да буде увећана најмање за око 1.000 динара, то није довољно, али је то за оне који се најмање жале а вредно раде итекако значајно, као 13 плата", рекао је Вучић на конференцији за новинаре у Влади Србије.

Додао је од августа очекује раст у електро-енергетском сектору што ће додатно утицати на раст БДП-а, као и да је задовољан што је ниска и стабилна инфлација од 1,2 одсто на међугодишњем нивоу и што расте промет у трговини и искоришћени су скоро сви ваучери за одмор у Србији. Вучић је истакао да је 2007. године најмања стопа незапослености и износи мање од 16 одсто, али да је његов циљ да за мандата ове владе та стопа буде на нивоу просека у ЕУ од 11,5 одсто.

Михајловићева о српској железници: Нико неће остати без посла, социјалног програма и отпремнина

Извор:ФоНет

Потпредседница Владе Србије Зорана Михајловић разговарала је данас са шефом Канцеларије Светске банке у Србији Тонијем Верхеијеном о реформисању српске железнице
Потпредседница Владе Србије Зорана Михајловић разговарала је данас са шефом Канцеларије Светске банке у Србији Тонијем Верхеијеном о реформисању српске железнице, напомињући да је Министарство у финализу преговора око висине отпремнина и врсте социјалног програма који ће бити понуђен запосленима.

Михајловић је истакла да Влада Србије води рачуна о свим запосленима сва четири железничка предузећа и да нико неће остати без посла, социјалног програма и отпремнина. У финализу смо преговора око висине отпремнина и врсте социјалног програма који ће бити понуђен запосленима, али се води рачуна да то, пре свега, буде њима прихатљиво и у складу са законским и финансијским могућностима, поручила је Михајловић, саопштило је Министарство.

Она је истакла да се од децембра прошле године интензивно преговара са синдикатима сва четири предузећа, те да је њихов захтев да отпремнине буду што веће, а не мање од 200 евра по години стажа.

Идемо ка томе да испоштујемо овај захтев. Важно нам је и да наставимо реформу железнице, повећамо ефикасност компанија и улажемо у нове пројекте, истакла је Михајловић на састанку у Влади Србије.

Верхеијен је поручио да је Светска банка свесна да је Србија пуно радила на реструктурирању Железница те да има пуно нових пројеката које треба наставити.

Пред отказом 120 професора?

Аутор: В. И.

Просветна инспекција покренула дисциплинске поступке против чачанских просветара ПРОТИВ више од 120 професора средњих школа у Чачку просветна инспекција је, по налогу Министарства, покренула дисциплинске поступке због тога што су крајем прошле школске године одбили да на своје часове приме стручни надзор, односно одбили су екстерну евалуацију. Професори Економске школе, Гимназије и Машинско-саобраћајне могли би да остану и без посла, пошто су обуставили наставу у дану када је требало да у школу дођу контролори Министарства, што, по оцени инспекције, није у складу са Законом о штрајку. Као најдрастичнија мера поступка јесте отказ, а нешто блаже је да би просветари могли да остану без две плате или да им се умањи 20 одсто од зараде током тромесечја.

Чачански професори сложни су да су, ипак, исправно поступили када су решили да се супротставе екстерној евалуацији. Владимир Аџић, председник Синдиката образовања Чачак наводи да је овај чин Министарства просвете "својеврсна одмазда" против просветних радника у Чачку због њиховог храброг држања током великог штрајка 2014. и 2015. године. Он подсећа да је екстерна евалуација одбијена по одлуци Главног одбора Уније синдиката просветних радника.

- На сваки начин ћемо заштитити своје колеге који су поштовали одлуку синдиката и који су устали против накарadne одлуке министарства. И даље ћемо стајати иза најбољих и најхрабријих и применићемо све синдикалне методе борбе - наглашава Аџић. ПРОФЕСОРИ кажу да је у питању потпуни апсурд. Како истичу, "не може професор физичког васпитања да оцењује рад колеге који предаје математику".

Протест просветара 31. августа

Пише: В. Андрић

Унија синдиката просветних радника Србије организоваће 31. августа протест под називом "Пет до 12", одлучено је на састанку Главног одбора тог синдиката.

Том приликом чланови Уније подсетиће нову Владу Србије да не одустају од споразума, потписаног после петомесечног штрајка, којим је, између осталог, било предвиђено увођење платних разреда, исплата новогодишње награде и повећање плата. Унија је, подсетимо, тужила државу због неиспуњавања споразума, али је тужба одбијена и сада се чека изјашњење Апелационог суда.

Јасна Јанковић, председница Уније, каже за Данас да ће просветни радници са протеста затражити да им се исплати између 3.000 и 5.000 динара, што им је због погрешног обрачуна одузето још прошле године. Она подсећа да је двоје запослених поднело тужбе и да су добили на суду, те да је држави боље да издвоји 450 милиона динара и надокнади просветарима оно што им је незаконито узето, него да плаћа и судске трошкове. О изостанку заједничког наступа са осталим репрезентативним синдикатима Јанковићева каже да је протест Уније "самостална акција, али да су сви добродошли".

- Нико нас није звао, а и да јесте, не бих прихватио да учествујем у протесту. На прошлонедельном састанку са министром просвете нико сем мене није питао шта ће бити са споразумом, а његовом применом бисмо решили све проблеме у просвети. Не знам из ког разлога се расипа енергија и чији је то интерес. То је некоректно и неодговорно. Имамо огроман проблем са запосленима са шестим степеном стручне спреме и ако се њихов статус не реши то је разлог да станемо 1. септембра, а не да се овако расипа енергија - сматра Ранко Хрњаз, председник Независног синдиката радника у просвети Војводине.

Младен Шарчевић: Збринућемо технолошке вишкове

Пише: Весна Андрић

* Преузео сам касу Министарства просвете са извесним минусом, што није кривица претходног министра, али рационализација није урађена * Морам да видимо колико је старих студената, јер ни ту нема тачних података

Министарство просвете нема прецизан податак о броју технолошких вишкова, јер је рок за објављивање листа пробијен - каже у разговору за Данас министар просвете и науке Младен Шарчевић.

- Не знам зашто је до тога дошло. Имамо само грубе процене да је 3.000 људи у Београду вишак, а око 6.000 у Србији. Покушаћемо све те људе да збринемо. Синдикати имају лоша искуства са појединим директорима који су прикривали слободна радна места и нису хтели да преузму технолошке вишкове. У току ове недеље дорадићемо упутство које ћемо проследити директорима школа, а све појединачне проблеме решаваћемо ад хок. Једна од првих ствари коју сам обећао по доласку на место министра просвете је јавност у раду. Синдикати имају право да знају колико је у школи вишкова, колико има слободних места, а тамо где приметите да се манипулише дужни су да пријаве и ја ћу предузети мере из своје надлежности - додаје министар.

Синдикати су тражили повлачење стручног упутства о формирању одељења. Тврде да би његова примена изазвала хаос по школама, јер би постојећа одељења морала да се расформирају и формирају нова, а повећао би се и број вишкова.

- Реч је о два документа, један говори како да се формула примени на први и пети разред, а друго је послато касније и односи се на одељења од другог до четвртог и од шестог до осмог разреда. Сагледали смо ефекте примене овог другог упутства и уочили да то не би значајно утицало на уштеде, али би с друге стране имали лоше педагошке ефекте. Због тога ћемо гледати да се то упутство не примењује, јер би у супротном створило нову армију технолошких вишкова. Видећемо да ли ће се оно примењивати идуће школске године сукцесивно у другом и шестом разреду или ћемо можда смислити нешто ново. Ја сам преузео касу Министарства просвете са извесним минусом, што није кривица претходног министра, али морам да кажем да рационализација није урађена.

Очекује се објављивање правилника о финансирању основних и средњих школа. Да ли ће бити промена?

- Ценус се обрачунава по истој формули већ четири године, а до неспоразума је долазило због различитих тумачења те формуле, јер је свако имао своју верзију. Дакле, формула је неспорна, методологија усвојена пре четири године, а ако буде изузетака, решаваћемо од случаја до случаја. То није системски проблем. У Закону о основама система образовања и васпитања је направљена грешка јер нису заштићени учитељи са шестим степеном стручне спреме. Они теоретски могу да постану вишак и за њих смо пронашли решење у Закону о раду, да се

директно упуте код другог послодавца и да се избегне да се нађу на листи технолошких вишкова. Мислим да ћемо успети све те људе да збринемо.

Изјавили сте да су инспекција и школске управе највећи проблеми. Како ћете се са тим изборити?

- Увелико радим на томе. За руководиоца школских управа биће изабрана особа са интегритетом и дугогодишњим искуством, која је радила у Министарству и која добро познаје екстерну евалуацију. Министарку за државну управу и локалну самоуправу сам на путу на Бањалуку пре неколико дана упознао са проблемом да су нам инспекцијске службе на локалу "танке" и да ћемо морати да радимо заједно, јер не можете да спроведете реформу ако немате одговарајуће ресурсе. Врло брзо ћете чути ко ће бити на тим позицијама.

Током прве недеље мандата сусрели сте се с представницима бројних институција, али сте решавали и ургентне проблеме, јер је постојала опасност да у неким школама настава не крене 1. септембра. Шта је било спорно?

- Реч је о незавршеним радовима на неким школама, кашњењу са уплатама извођачима, а било је и случајева да су извођачи били плаћени више него што су били обавезни да ураде. Тражили смо конкретна решења, лично сам звао председнике општина, извођаче, директоре школа, комуналне службе... Ако је негде фалио прикључак, тражили смо од комуналних служби да ураде привремено како би све било спремно за почетак школске године. Имате случајеве да је неко добио посао на тендеру као најповољнији понуђач. Онда се одједном појави проширење, надзорни органи то потврђују, али међународни кредитори који дају новац не прихватају да се све одвија брзином као што ми мислимо. О свим спорним случајевима обавестићу и премијера и јавност.

У високом образовању горуће су две ствари - болоњци чекају измене закона да би 48 бодова био услов за буџетски статус и наредне године, а стари студенти траже продужење рока за завршетак студија.

- За студенте који студирају по болоњи закључак је припремљен и прослеђен законодавству. Што се тиче захтева старих студената, ја нисам тај који ће одједном да пресече Гордијев чвор. Њима је понуђен добар модел да пређу на болоњу, да им се признају положени испити и да положи разлику која се не разликује битно од онога што су полагали по старом. Ако мене лично питате као професора, ја нисам за лоше ђаке. Али ако је ово друштвени проблем који није решаван годинама, ја не могу за два минута да га отклоним. Ништа нећу сећи преко колена. Морамо да видимо колико је старих студената, јер ни ту нема тачних података. Чуо сам врло опречна мишљења. Од председника Одбора за образовање Скупштине Србије Муамера Зукорлића сам тражио да се и одбор ангажује. Ово није политичко већ техничко питање и мора да га решава неко старији од мене. У току је шири круг консултација и док не сагледамо проблем са свих страна, нећу никоме ништа да обећавам.

Ко су нова кадровска решења?

- Влада Србије већ је именовала Гордану Предић за државну секретарку, друга ће бити Анамарија Вичек из Савеза војвођанских Мађара, а за трећег још немам решење, јер су у току консултације са представницима академске заједнице.

"Дипломци" без посла и по десет година

Пише: М. Пудар

Податак да преко хиљаду грађана у средњем Банату са факултетском дипломом нема посао, према подацима НСЗ неки чак дуже од десет година, најбоље илуструје потенцијал овдашње привреде.

Највећи послодавци у Зрењанину и околини су, заправо, стране фирме којима треба обична радна снага. То значи да се у огласима за посао траже десетине мајстора и радника, а тек по један инжењер или програмер, евентуално економиста. У таквој ситуацији млади без посла пристају да раде и послове испод својих могућности.

- Имам вишу школу и без посла сам већ трећу годину. Нема где нисам конкурисала. Једини избор који имам је да одем за траку у неку од нових фабрика или да и даљем правим сувенире, што је хоби од кога не може да се нико издржава, наводи Маја Ђурин. У Удружењу предузетника кажу да се млади без посла често одлучују да сами покрену сопствени бизнис али и да брзо одустају, јер их стање на тржишту поколеба.

- Предузетничке радње лако се отварају али се још брже затварају. Последњих 20 година вртимо се у нашем удружењу око бројке од 3.500 предузетника. Пре је било више произвођача, а сада доминирају услужне делатности. Највише је коцкарница, салона лепоте, такси удружења и клубова забаве, прича председник Удружења предузетника Мирослав Ђурић.

У Регионалној привредној комори кажу да је забрињавајуће да је на евиденцији незапослених лица у Средњобанатском округу 1.059 лица са високом школском спремом.

- Не знам да ли више забрињава податак да толико образованих младих људи чека посао, или то што од укупног броја незапослених њих 2.239 чека посао дуже од пет година, док преко хиљаду људи код нас тражи посао дуже од десет година. Овакви подаци указују на низак ниво техничко-технолошког развоја привреде, која нема могућности да ангажује образовани кадар - наводи потпредседник РПК Момчило Николчић.

Према подацима Националне службе за запошљавање Зрењанин, закључно са јуном ове године, у Средњобанатском округу евидентирано је 17.230 незапослених грађана. Највише је незапослених жена, њих 8.480 тражи прилику да раде и зараде. Такође истичу да се бројка незапослених смањила у односу на март ове године, када их је било за 4,3 одсто више.

Зорана Михајловић: Отпремнине за железницу

Пише: ФоНет

Потпредседница Владе Зорана Михајловић разговарала је са шефом Канцеларије Светске банке у Србији Тонијем Верхеијеном о реформисању српске железнице, напомињући да је Министарство у финишу преговора око висине отпремнина и врсте социјалног програма који ће бити понуђен запосленима.

Михајловић је истакла да Влада Србије води рачуна о свим запосленима сва четири железничка предузећа и да нико неће остати без посла, социјалног програма и отпремнина. У финишу смо преговора око висине отпремнина и врсте социјалног програма који ће бити понуђен запосленима, али се води рачуна да то, пре свега, буде њима прихатљиво и у складу са законским и финансијским могућностима, поручила је Михајловић, саопштило је Министарство.

Она је истакла да се од децембра прошле године интензивно преговара са синдикатима сва четири предузећа, те да је њихов захтев да отпремнине буду што веће, а не мање од 200 евра по години стажа.

Идемо ка томе да испоштујемо овај захтев. Важно нам је и да наставимо реформу железнице, повећамо ефикасност компанија и улажемо у нове пројекте, истакла је Михајловић на састанку у Влади Србије.

Верхеијен је поручио да је Светска банка свесна да је Србија пуно радила на реструктурирању Железница те да има пуно нових пројеката које треба наставити.

ПОЛИТИКА ONLINE

Панчевачка “Утва” приземљила производњу

Аутор: Олга Јанковић

Самостални синдикат огласио генерални штрајк и позива инспекцијске органе да се позабаве пословањем предузећа

Панчево – Због неисплаћених јунских зарада, али и како се истиче „неподношљивог стања у предузећу“, Самостални синдикат панчевачке „Утва авио-индустрије“ огласио је генералну обуставу рада. Први синдикалац панчевачке фабрике авиона Слободан Костић наводи да је реч о радикализацији штрајка упозорења, који је на снази од уторка, 16. августа.

– После вишемесечног натезања са пословодством и штрајка упозорења који није донео резултате, улазимо у генерални штрајк. Нисмо добили плату за јун, а како ствари стоје, нема назнака да ће икаквих исплата бити. Такође, упутили смо позив финансијској и инспекцији рада да испита пословање фабрике – изјавио је за „Политику“ Слободан Костић, председник Самосталног синдиката „Утве“, уз упозорење да директор фабрике прави спискове радника који хоће да раде.

У Синдикату кажу да је 240 радника „Утве“ последњу плату примило почетком јула и од тада нових исплата није било. У међувремену, осим приземљења производње, Одбор синдиката решио је да се писмено обрати, како је саопштено, свим релевантним чиниоцима (министарствима привреде и одбране, „Југоимпорту – СДПР“, председнику Скупштине „Утве“) с молбом да буду примљени или да им се писмено одговори „каква је перспектива и шта се планира са фабриком у будућности“.

У саопштењу, Самостални синдикат „Утве“ оцењује садашње стање као „неподношљиво и на ивици тоталне пропасти“, јер како тврде „нема нових уговора – самим тим ни посла, зараде касне, не налази се стратешки партнер у дужем периоду и поред назнака да би то могао бити ’Југоимпорт – СДПР‘“, са којим имају дугогодишњу сарадњу. Влада је, наводе, уврстила „Утву“ у важна предузећа за одбрану земље, али не и у приоритетних седамнаест за која се тражи решење, „тако да имају утисак да су их сви заборавили“.

Синдикат се даље жали и на стално смањење броја запослених (напуштају фирму), неупосленост оних који остају и, како наводе, „апсурдно плаћање професионалног обезбеђења и потписивање уговора са непроизводним радницима који су отишли у пензију“. Закључују да не заслужују неизвесност, свакодневно стрепећи за радно место и опстанак породице.

У изјави за „Политику“, директор Томислав Бјелогрлић не спори да је садашње стање у фабрици тешко. Што се тиче плате, каже да је њено „кашњење у законским оквирима“, додавши да „није истина да нових послова нема“. Те тврдње поткрепљује постојањем најмање четири уговора које „Утва“ треба да испуни, од којих се један односи на освајање и

сертификацију модернизованог авиона, чија је монтажа у току и једног великог посла на чекању.

– Фирму су напустили само они који су отишли у пензију и који су нажалост преминули, а што се тиче уговора са непроизводним радницима, реч је о људима који су свој радни век провели у пројектовању система на авионима. Са њима је, због недостатка стручних и искусних инжењера на тржишту из тих области, направљен уговор до завршетка развоја првог прототипа и реализације нових уговора – објашњава Бјелогрлић.

Он додаје и да део чланова Одбора синдиката зна да је републичка влада на седници од 15. августа донела одлуку о конверзији преко 115 милиона динара потраживања према фабрици авиона, што, оцењује он, значи да су дуговања мања и да је „Утва“ ближа решењу свог статуса и положаја као привредног субјекта.

Наставницима са дипломом више школе прете откази

Аутор: [Јелена Попадић](#)

Правилник који регулише ову област сутра ступа на снагу, а њиме су угрожени учитељи са дипломама Више педагошке школе, наставници страног језика, музичке и ликовне културе, упозоравају представници Уније синдиката просветних радника

Просветни радници са шестим степеном стручне спреме могли би да буду без посла уколико сутра ступи на снагу нови Правилник о изменама Правилника о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи, упозоравају представници Уније синдиката просветних радника.

Реч је пре свега о учитељима са дипломама Више педагошке школе, наставницима страног језика, музичке и ликовне културе, као и њиховим колегама који предају српски као нематерњи језик. Незванично сазнајемо да је реч о 10.000 запослених у просвети.

– У складу са Законом о основама система образовања, лицима која не испуњавају услове у погледу образовања радни однос престаје по сили закона, не постоји могућност да се стави на листу технолошких вишкова и не могу се распоредити у другу школу, нити могу обављати другу врсту посла, будући да таквог посла нема – наведено је у јучерашњем саопштењу Уније синдиката просветних радника.

Синдикалци наглашавају да у новом Правилнику мора да буде наглашено да наставници са вишом стручном спремом, који су засновали радни однос на неодређено време пре него што је овај документ ступио на снагу, настављају да обављају образовно-васпитни рад у школи.

– Установе основног и средњег образовања немају законску могућност да својим Правилницима о организацији и систематизацији послова пропишу степен и врсту образовања наставника и стручних сарадника, већ је то у складу са Законом о основама система образовања и васпитања искључиво у надлежности министарства надлежног за послове образовања – наводе представници овог синдиката.

Они сугеришу да је једно од могућих решења допуна Закона о основама система васпитања и образовања који би прописао рок од три или четири године запосленима са вишом школом да изврше степеновање исте, да се дошколују уколико је то неопходно. На тај начин би они који су пред пензијом могли да се пензионишу, а они који желе да раде могли би да наставе да раде уколико су стекли одговарајућу диплому. Једно од решења, како кажу синдикалци, могла би да буде и понуда адекватне отпремнине онима који више не испуњавају услове за рад.

У Министарству просвете у току јучерашњег дана нису објаснили да ли су страховања синдикалаца оправдана.

Снежана Марковић, помоћник министра просвете задужена за средње образовање, објаснила је за наш лист да она није радила на том правилнику и да не зна које новости доноси. Сигурна је,

како каже, да је пронађено решење за запослене са вишом школом који су проглашени технолошким вишком.

– Што се тиче ове категорије запослених пронађено је решење у Закону о раду у складу са којим они могу бити упућени код другог послодавца на годину дана. Након тога, уколико постоји потреба, могли би да буду враћени у матичну школу. У супротном опет би били упућени у неку другу школу – објашњава наша саговорница.

Ивана Гојков из Уније синдиката просветних радника наглашава да применом ове одредбе Закона о раду не решава се трајно проблем наставника са вишом школом.

– Кад престану разлози због којих је наставник упућен у другу школу, не постоји радно место на које се може вратити јер ни за једно не испуњава услове у погледу степена и врсте образовања, а тај наставник не може да ради у другој основној школи јер ни у једној није стручан за шта – објашњава наша саговорница.

Близу договор о цени рада - најнижа плата већа за 1.500

Извор: Н1

Синдикати и послодавци имају рок до 15. септембра да договоре износ минималне цене радног сата у Србији. Премијер је већ најавио да ће Влада подржати евентуално повећање, које ће највероватније бити по девет динара више по сату рада.

Спекулише се да би ова социјална категорија могла да погура раст свих плата у јавном сектору, али Министарство финансија, на захтев Н1, није ни потврдило ни дематовало таква тумачења. Септембар долази, а то је у Србији традиционално време за одлуку о евентуалном повећању минималне цене рада. Рок за договор синдиката и послодаваца је 15. септембар, а за разлику од претходних година, привредници су коначно расположени да попусте.

"Сада би биле повећане плате које су заиста јадне и не обезбеђују ни минимум материјалних претпоставки за нормалан живот. Са 121 динар на 130 динара – то је неко повећање од 6,5 процената, Идуће године то би се могло односити и на плате до 30 хиљада, а у 2018. години могли бисмо да уђемо у повећање плата сваке године за износ инфлације", наводи Милан Кнежевић из Асоцијације малих и средњих предузећа.

Сваки запослени у Србији има право да за сат времена свог рада буде плаћен минимално 121 динар. Уколико се синдикати и послодавци нађу на средини, минимална цена рада највероватније ће скочити на 130 динара по сату. То практично значи да би око 300.000 оних који примају минималац, добијало тек хиљаду и по динара више него до сад.

"Минимална зарада би требало да буде нека врста социјалног односа. Међутим, најчешће када се повећа минимална зарада, онда се у тим процентима повећају и остале зараде. Да не би дошле на ниво минималне", каже председник Уније послодаваца Небојша Атанацковић.

"То није тачно да се аутоматски повећавају и остале плате. Она није цена рада, и не може да буде у овом моменту. Минимална зарада се односи само у оним фирмама где има проблема у пословању. Нормално да онај који ради за пуно радно време треба да прима више", наводи председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић.

Повећање минималца могло би да "на мала врата" донесе повишице и запосленима у јавном сектору.

"Ради се о томе да када повећате најнижу цену рада, онда она послужи као основица за прерачун плата по тзв. коефицијентима о сложености. И онда улазите у апсурд - да они са највишим платама имају највећу корист од повећања минималца, јер они у маси средстава далеко највише деле због чега смо дошли дотле да су плате у јавном сектору за 20 процената више него плате у приватном сектору", објашњава Небојша Атанацковић.

У Србији је у овом тренутку око 300 хиљада људи пријављено на минималац, али, како упозоравају синдикати, многи од њих преостали новац примају на црно чиме губе кредитни и будући пензиони рејтинг запосленог, државна каса као и пензиони и здравствени фондови свих грађана Србије.

Орбовић: Плата ми је 142.000, али разумем како живе радници

Извор: Н1

Председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић каже да му је плата 109.000 динара, и да сви чланови Социо-економског савета примају још 33.000 хиљада динара, али да разуме у каквом положају живе радници.

"Живим са њима у окружењу и ја сам био у том окружењу", рекао је Орбовић.

Додаје да "он није синдикат", синдикат је организација.

Премијер Србије Александар Вучић [у експозеу најавио да је ће Влада Србије](#) бити спремна да подржи повећање минималца, али се још увек не зна колико би то повећање могло да буде. Спекулише се да би договор између Владе, синдиката и послодаваца могао да буде постигнут на средини онога што траже синдикати и садашње минималне цене сата рада. То би могло да буде повећање на 130 динара за сат рада.

Минимална цена сата рада у Србији износи 121 динар. Док Унија послодаваца Србије сматра да нема простора за повећање на 143 динара, из Савеза самосталних синдиката поручују да садашња минимална зарада не покрива ни потрошачку корпу и да послодавци некад уплаћују минималац да би избегли доприносе и тако "узимају новац од запослених и од државе".

Минималну цену сата рада у Србији прописује Социјално-економски савет који чине представници Владе Србије и репрезентативни представници синдиката и послодаваца.

Уколико нема сагласности, цену рада одређује Влада Србије.

"Ми смо у марту послали допис и тражили смо да дође до промене цене рада. Та наша процена, односно рачуница, је говорила да треба да буде 143 динара. Ништа се није променило да би се та цена смањила. То је наш захтев за 2017. годину", каже Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката Србије.

Са друге стране, Небојша Атанацковић, председник Уније послодаваца Србије, каже да тај предлог није прихватљив.

"Сматрамо да нема услова да би се у тој мери повећала минимална зарада. Та зарада треба да буде нека врста социјалног односа. Када се повећа минимална зарада повећавају се и остале зараде. Не кажемо да не треба повећати минималну зараду, али треба повећати за онолико колико је изгубила на инфлацији. То је мање од пет посто", каже Атанацковић.

Орбовић додаје да та расправа око минималне цене рада подсећа на "ценкање на пијаци".

"Ми се цењамо сад као на пијаци. У питању је закон о раду који је регулисао колико треба да буде цена рада. И када се користе статистички подаци, онда је то цена коју смо предложили.

Очекујемо влада или Унија послодаваца, ако имају други аргумент, да се укрсте нови подаци и дођемо до друге цене рада. Није тачно да се аутоматски повећавају и остале плате. Она није цена рада, и не може да буде у овом моменту. Минимална зарада се односи само у оним

фирмама где има проблема у пословању. Нормално да онај који ради за пуно радно време треба да прима више", каже Орбовић.

Атанацковић додаје да је почело тумачење "статистичких података", а да је Министарство финансија изашло са статистиком која је довела до предлога од повећања за 5,3 процената. **"Минимална зарада није довољна ни за потрошачку корпу"**

Ако би цена рада била повећана са 121 динара на 130 као што се спекулише, то значи да би минимална плата за око 300.000 запослених, са 21,050 порасла на око 22,600 – односно за 1,500 динара. Бранислав Чанак из УГС „Независност“ је рекао да би то био само шамар у лице, у смислу "знамо да сте бедници, па ево да се бар за неки промил не осећате толиким бедницима".

Не можете да будете посвећени послу ако размишљате да ли је ваше дете купило ужину и књиге. То је озбиљан проблем, каже Орбовић.

"Има истине што је Чанак рекао. Та минимална зарада је толико ниска да не може неко да обезбеди ни минималну потрошачку корпу. Ми живимо у земљи где има доста проблема, помак би морао да се направи. Битно је да дође до неког помака. Већ годинама нисмо успели да се договоримо, свако остаје на својој страни, онда влада у задњем моменту донесе одлуку", каже Орбовић.

Он додаје да постоји социјални дијалог, али даје питање његовог квалитета.

"Имамо ми и састанке и договоре са премијером и министрима. Али питање које болно је питање доношење закона. Они не долазе на Социо-екомоски савет", каже Орбовић.

Додаје да када се каже да је минимална зарада висока, то говори у ком односу су запослени у Србији.

"Тешком, не може да се преживи. Интересантно је то да 300.000 људи који примају минималну зараду, није последица њихових примања. Послодавци овде узимају новац од запосленог и државе. Исплаћују минималну зараду да не би плаћали доприносе. Имамо проблем са ПИО, Здравственим фондом, мање средстава у буџету. Долази до тако великог броја минималних зарада, и зато је битно то питање", каже Орбовић.

Атанацковић: Велика оптерећења на плате запослених

Са друге стране Атанацковић сматра да је наша привреда је на таквом нивоу да је даље не би смели оптерећивати.

"Пре смо имали обичај да све што се створи, и позајми, иде у потрошњу. Морамо да размишљамо о потребама за инвестицију. То је немогуће ако би оно што смо створили дали у потрошњу. Морамо другачије да размишљамо, о нашој будућности. Ње нема ако ћемо потрошити оно што смо зарадили, или што смо се задужили", каже Атанацковић.

Атанацковић додаје да су велика оптерећења на плате запослених за послодавца.

"Поједини послодавци пријављују минималне зараде када то и није неопходно што указује да су код нас велика оптерећења на плате запослених. Између 63 и 67 посто. Треба указати како олакшати ситуацију послодавцима. Да покушамо да држава повећа неопорезовани део како би се олакшало послодавцима", каже Атанацковић.

Атанацковић каже да држава може да наплати оно "што не би требало".

"Ми од државе страхујемо јер је она некада у ситуацији да наплати оно што не би требало. Једне године дођено на ниво профитабилности па се сети локална самоуправа да почне коришћење наплаћивање ваздуха, воде. И ако је реално да минимална зарада следи инфлацију, имамо отпор зашто се ишта мења", каже Атанацковић.

"Држава која треба да заштити своје грађане"

Орбовић каже да што се тиче Јуре, покушали су да регују али нису могли да делују пошто "синдикати делују у фирми", а они нису могли да уђу у фирму.

"Имали смо реакције инспекције рада, али ефекти су били нула", каже Орбовић

"Покушавали смо, пријављивали инспекцији рада. Нажалост запослени у тим фирмама, то су мала места, немају алтернативу и ћуте. Све примедбе које су се исказивали људи су скупили храброст тек када су из тих фирми избачени", каже Орбовић и додаје да за то посоји правна држава која треба да заштити своје грађане.

Атанацковић каже да често се не зна шта се дешава у фирми док неко не добије отказ.

"Поједини инвеститори долазе из другачијих културолошких средина па су ти односи не спадају у европске норме. Они на такав начин се понашају, не може се рећи да држава не чини ништа и да је дозволила то својим уговорима тако нешто", каже Атанацковић.

Вишак запослених у Железницама биће познат за месец дана

Извор: Бета

У наредних месец дана тачно ће се знати колики број запослених треба да оде из Железница Србије, а по неким проценама са којима се сви слажу, то је више од 2.000 људи, изјавила је министарка саобраћаја Зорана Михајловић.

Она је у интервију агенцији Бета казала да нико од 16.000 запослених неће отићи Железница Србије без социјалног програма који треба да прихвате и пословодство, и синдикат, и Влада Србије.

"Тренутно разговарамо са синдикатима у Железници Србије и утврђујемо социјални програм који би требало да буде онако негде како је то урађено и за Електропривреду Србије", нагласила је Михајловић.

По њеним речима, прво ће се ићи на пријављивање на добровољни одлазак из предузећа оних радника који испуњавају бар један услов за пензију.

"Нека процена која је прихваћена од свих је да би до краја године из Железница могло да оде преко 2.000 људи. Очекујемо прво да видимо који је број људи који ће се добровољно јавити за одлазак, али важно је да сви запослени у Железници треба да буду сигурни да нико неће отићи, а да не добије социјални програм са којим ће се сложити и пословодство, и синдикати, и Влада Србије", казала је она.

Она је истакла да је велики проблем Железница Србије то што имају много више старијих радника него млађих, и много запослени у администрацији, док недостаје машиновођа и пружних радника.

Михајловића која је и у претходном мандату Владе Србије била министарка саобраћаја, грађевинарства и инфраструктуре, нагласила је да је у Железницама Србије у претходних годину дана урађено много, прецизирајући да су разграничени односи и делатности и формиране три компаније.

"Први пут после дуго времена је тачно утврђен попис имовине тог предузећа, утврђен је вишак имовине и она се сада продаје, а тај новац ће ићи на намирење одређених дугова. Први пут је решено и питање односа ЕПС и Железнице, односно плаћање историјских дугова који постоје у Железници, а утврђени су и тачни спискови пруга које се не користе више од 20 година, као и пруга које ће због нерационалности бити понуђене локалним самоуправама да оне управљају њима", рекла је Михајловић.

Већи минималац чека око 100.000 радника

Аутор: Д. Млађеновић

Сваког месеца много радника у Србији кући донесе минималну зараду. Званично, за минималац ради око 100.000 запослених, али се говори да такву зараду прима и више од 300.000 запослених. По свему судећи, они се могу надати да ће од наредне године зарађивати више, али колико ће минимална цена бити повећана, за сада се још не може поуздано рећи. Ипак, то ће се знати брзо јер ће одлука бити донета до 15. септембра, што је и законски рок за одређивање минималца.

Дакле, колико ће од наредне године бити дебела коверта за коју ће радити они који зарађују минималац, знаће се ускоро јер су преговори већ почели. Веома је занимљиво да се сви учесници у преговорима – синдикати, послодавци и држава – слажу у томе да је повећање минималца неопходно и могуће, али, када се спомену проценти, ставови се разликују.

Да подсетимо, садашња минимална зарада није се мењала већ две године и износи око 21.000 динара, у просеку, односно сатница је 121 динар. Иако још није познато колико би нова минималана цена радног сата могла бити, за сада се могло чути да би минималац могао бити повећан око седам одсто, односно на око 130 динара по радном сату, док се репрезентативни синдикати залажу за то да минимална сатница буде 143 динара јер су за то испуњени сви предвиђени услови из Закона о раду. Против повећања минималца нису ни послодавци, али указују на то да би повећање могло бити око четири одсто, колика је стопа инфлације за претходне две године. Они нису ни против повећања од седам одсто, али уз услов да држава надокнади разлику између стопе инфлације и увећања минималца.

Уз минималну сатницу од 121 динар, месечна примања оних који је зарађују креће се око 20.300 динара, што је најнижи износ, до око 22.300 динара, што је највиши износ минималца. Наиме, месечна зарада зависи од броја дана у месецу па је најнижа у јануару, фебруару, априлу, јулу и октобру, највиша је у марту и августу, док је у мају, јуну, септембру, новембру и децембру око 21.300 динара.

Уз евентуално повећање, минималац би се, у просеку повећао око 2.000 динара, односно око 4.000. Наиме, уколико би висина минималца, односно радног сата била 130 динара, тада би месечна минимална зарада била око око 21.800 динара, највиша око 24.000 динара, док би пет месеци та зарада износила око 22.900 динара. Уз евентуално повећање цене сатнице на 143 динара, најнижи минималац, у месецима с најмање радних сати, био би око 24.000 динара, највиши око 26.300 динара, док би у мају, јуну, септембру, новембру и децембру минимална зарада била око 25.000 динара.

Уз евентуално повећање минималца на 130 динара по радном сату, уместо садашњих око 2.100.000.000 динара, колико је месечно потребно за исплату минималца радницима који га по званичним статистикама зарађују, тај износ би се повећао на 2.290.000.000 динара. Уз минималну сатницу од 143 динара – месечно би за исплату минималца за око 100.000 радника било потребно око 2.510.000.000 динара.

Извесније увећање

Иако се још не зна колико ће минималац бити повећан, и да ли ће уопште бити, с одређеном сигурношћу би се могло рећи да је извесније увећање него да промене неће бити. Пошто се не зна ни колико би процената повећање могло бити, такође би се, с одређеном сигурношћу могло рећи да је извесније да ће вредност радног сата бити 130 динара, него 143. Наиме, пре последњег повећања минимална сатница била је 115 динара, односно повећана је шест динара

по радном сату. Зато је слично повећање извесније, док могућност да се вредност једног радног сата повећа на 143 динара готово не постоји.

За шест година у Врбасу 5.329 запослених мање

Аутор:Љ. Малешевић

По Уредби Владе Србије из прошле године о утврђивању методологије за израчунавање степена развијености региона и јединица локалне самоуправе у Србији, за индекс развијености неке општине користе се званични подаци Републичког завода за статистику који се односе на стопу незапослености, запослености, дохотка по становнику, изворних прихода по грађанину, степана образовања и стопи пада или раста становништва.

Пошто је по подацима Републичког завода за статистику у Војводини на крају прошле године била запослена 508.381 особа, а од тог броја тек непуна два одсто, или тачније 9.752 у врбаској општини, председник те општине Милан Глушац упутио је допис Министарству финансија у којем тражи да се преиспита одлука по којој се Врбас налази у групи развијених општина. Као додатни аргумент користи се и податак да у целој Војводини само у две општине, од укупно 45, има више запослених од пензионера, а у Врбасу је тај однос 9.572 запослена и чак 12.383 пензионера.

– Сви показатељи упућују на чињеницу да се ситуација у вези са степеном развијености у последњих 15 година, а поготово у последњих пет, погоршала, односно општина Врбас на основу свих показатеља ни у Војводини ни у Србији не може се сврстати у ред развијених – објашњава Глушац.

Он додаје да је број запослених у тој општини у констатном паду. У 2008. у општини је било 14.559 запослених, што је чинило 52,19 одсто радно способног становништва или 31,75 укупног броја становништва.

– Лане је било запослено 9.230 лица, што је 31,75 одсто радно активног становништва или 22,5 укупног становништва. Број запослених смањен је у последњих шест година за 5.329. Такође, значајан је и податак да је број запослених на 1.000 становника у 2015. години био 225, а број запослених на 1.000 становника у Србији 238, што је 5,5 одсто ниже. Број запослених код правних лица, без приватног сектора, на 1.000 становника је 167, 10,2 одсто мање у односу на републички просек од 186. Број незапослених на 1.000 становника прошле године код нас био је 156 у односу на број незапослених на 1.000 становника у Јужнобачкој области који је 97, Војводини 97 и Србији 101 – истиче Глушац.

– Статус развијене локалне самоуправе општину Врбас доводи у проблем при учешћу на конкурсима јер су услови у том случају неповољнији него за средње и слабије развијене општине. Услови конкурса предвиђају да учествујемо у суфинансирању пројеката с већим процентом, и то од 30 до 80 одсто. За суфинансирање капиталних пројеката под таквим условима ми немамо довољно новца, што нас доводи у положај да на неким конкурсима нисмо у могућности ни да учествујемо. На дужи рок, уз све негативне показатеље привредних кретања, општина Врбас није и не може бити сврстана у ред развијених. Потребно је да добије место које јој стварно припада. Чврст став руководства општине је да и даље улаже напоре да би испунила све своје обавезе према грађанима. За то нам је – а претпостављамо да је ситуација слична и код великог броја других општина – потребна помоћ Влада Србије и свих осталих институција ове државе – закључује Глушац, позивајући надлежне да преиспитају оцену развијености општине Врбас.

Приход по становнику...

Последица таквог стања је то да у буџету општине Врбас порез на зараде, као најважнији извор, у укупном износу учествује с око 35 одсто. Од 2012. до прошле године он је опао око сто

милиона динара. Приходи буџета по становника у општини били су 26.549 динара, док су приходи буџета по становнику у Јужнобачкој области били 36.918, у Војводини 33.431, а у Србији 33.364 динара.

Велики протест, али не и штрајк

Унија синдиката просветних радника (УСПРС) организоваће 31. августа велики протест на Тргу Николе Пашича у Београду, под симболичним називом "Пет до 12", одлучено је на састанку Главног одбора овог синдиката.

Члан председништва УСПРС Владимир Аџић најављује да ће са протеста новом министру просвете Младену Шарчевићу бити послата порука о томе шта није урађено у протеклом периоду и због чега се српска просвете налази у јако лошој ситуацији.

Како су пренели београдски медији, тражиће се да испоштује споразум који је потписан са министарством током великог штрајка 2015. године, Односи си се то на неиспуњени део везан за платне разреде и неисплаћене светосавске и видовданске награде. Унија, такође, тражи да се просветарима врати незаконито отети део плата током лета прошле године, када су лошим обрачунима закинути за 3.500 до 5.000 динара. На тај се новац чека пуних годину дана и тражиће се његова хитна исплати.

У списку захтева је и повећање плата до краја ове године како би се колико-толико поправио материјални статус просветних радника. У Унији синдиката подсећају да је просечна плата у просвети испод 40.000 динара, што је знатно ниже од републичког просека.

И поред ових проблема, Аџић је рекао да ће нова школска година почети без штрајка.

- Изнели смо све проблеме новом министру Шарчевићу и он је најавио доношење новог правилника о технолошком вишку, који је један од кључних тачака спорења синдиката са министарством – рекао је Аџић.

Наставак производње у Фијату у Крагујевцу

Извор: Танјуг

После тронедељног колективног годишњег одмора, у компанији "Фијат Крајслер аутомобили" у Крагујевцу почела је припрема за наставак серијске производње модела "Фијат 500Л", а запослени данас и сутра раде по цетири сата.

Радници „Фијата“ за добровољно напуштање фабрике са свега три године радног стажа добиће отпремнину од чак 4.800 евра.

Производња модела "Фијат 500Л" биће настављена сутра у две смене, јер је крагујевачка аутомобилска компанија, због слабијег пласмана на иностраном тржишту, укинула трећу смену и уз отпремнину отпустила око 700 радника.

Јутрос је настављена производња и у кооперантским фабрикама које матичну фабрику снабдевају ауто деловима, пренео је РТС.

Михајловић: За месец дана знаће се колико људи иде из Железница, требало би више од 2.000

Извор:Бета

У наредних месец дана тачно ће се знати колики број запослених треба да оде из Железница Србије, а по неким проценама са којима се сви слажу, то је више од 2.000 људи, изјавила је министарка саобраћаја, грађевинарства и инфраструктуре Србије Зорана Михајловић. Она је у интервију агенцији Бета казала да нико од 16.000 запослених неће отићи из Железница Србије без социјалног програма који треба да прихвате и пословодство, и синдикат, и Влада Србије.

- Тренутно разговарамо са синдикатима у Железници Србије и утврђујемо социјални програм који би требало да буде онако негде како је то урађено и за Електропривреду Србије (ЕПС) - нагласила је Михајловић.

По њеним речима, прво ће се ићи на пријављивање на добровољни одлазак из предузећа оних радника који испуњавају бар један услов за пензију.

- Нека процена која је прихваћена од свих је да би до краја године из Железница могло да оде преко 2.000 људи. Очекујемо прво да видимо који је број људи који ће се добровољно јавити за одлазак, али важно је да сви запослени у Железници треба да буду сигурни да нико неће отићи, а да не добије социјални програм са којим ће се сложити и пословодство, и синдикати, и Влада Србије - казала је она.

Вишак запослени у администрацији

Она је истакла да је велики проблем Железница Србије то што имају много више старијих радника него млађих, и много запослени у администрацији, док недостаје машиновођа и пружних радника.

Михајловића која је и у претходном мандату Владе Србије била министарка саобраћаја, грађевинарства и инфраструктуре, нагласила је да је у Железницама Србије у претходних годину дана урађено много, прецизирајући да су разграничени односи и делатности и формиране три компаније.

- Први пут после дуго времена је тачно утврђен попис имовине тог предузећа, утврђен је вишак имовине и она се сада продаје, а тај новац ће ићи на намирнице одређених дугова. Први пут је решено и питање односа ЕПС и Железнице, односно плаћање историјских дугова који постоје у Железници, а утврђени су и тачни спискови пруга које се не користе више од 20 година, као и пруга које ће због нерационалности бити понуђене локалним самоуправама да оне управљају њима - рекла је Михајловић.

Незавршене зграде могле би бити уступљене или порушене

- До краја новембра 2016. знаће се тачан број објеката у Србији чија је изградња започета пре више година, а који из разних разлога још нишу завршени, изјавила је Михајловић.

Она је казала да Закон о планирању и изградњи не дозвољава такве објекте у Србији па је инспекцијама у свим локалним самоуправама у процесу озакоњења дат рок од шест месеци, а који истиче у новембру, да напишу све објекте који стоје једну, две, пет или више година незавршени.

Према њеним речима, има неколико начина како ће се тај проблем решавати, међу њима је и то да инвеститори те објекте уступе неком другом на завршетак или да се ти објекти руше.

Од инструмента заштите до алата за манипулацију

Аутор:Југослав Ристић

Српско друштво је подељено, као и већина друштава данас на планети, осим оних који још увек упражњавају неки облик социјализма. Не бисмо морали ту поделу да посматрамо трагично, ако уважимо оне теоретичаре који своје видјење света заснивају на неједнакости, као покретачу друштвеног напретка. Таква друштва воле да се називају “друштва једнаких шанси”, мада једнаке шансе за све у пракси не постоје, није све једно да ли се родите у богатој породици или у некој где су беда и глад свакодневица. Нећете имати једнаке шансе. Разлика између Србије и сличних новоколонизованих земаља, у односу на оне друге где огромна већина људи живи релативно пристојно је та, што је у Србији већина становништва или у зони сиромаштва или у опасности од сиромаштва. Млади су најугроженији. Зарад наводне заштите од сиромаштва оних који раде, у законе већине земаља у Европи, уведен је појам минималне зараде. Сама потреба да се уведе појам минималне зараде, сведочи о поремећају у тим друштвима. Као да је нормално да човека који ради, у мери која је предвидјена, треба бранити како би могао пристојно да живи.

Идеја минималне зараде, ипак, може да се оцени као добро дошао коректор људске грамзивости у условима капиталистичких односа. То је настојање да се они који се осећају немоћним заштите. Смисао минималне зараде је да човеку који ради обезбеди минимална средства неопходна за живот. Да то у Србији није тако, знају и врапци на грани, осим оних који владају. Минимална зарада у Србији износи 121 дин по радном часу или 21.296 динара за месец са просечним бројем радних сати и као зараду добија је око 300 000 радника у Србији. Да ли тај износ, који вољом владајуће олигархије, посвећене богатима, није мењан две године, може да обезбеди задовољење минималних животних потреба просечне породице? Одговор је дао и живот и статистика. Минимална потрошачка корпа износи, за месец мај 2016 год, 34.965,44 динара и то је новац неопходан за одржавање “животних и радних капацитета чланова домаћинства”. Она друга, просечна потрошачка корпа, за исти месец износи 67.117,80 динара и сан је огромне већине домаћинстава у Србији.

Оваквом вредношћу минималне зараде властодржци у Србији су одлучили да запослени у Србији могу да буду сиромашни. То погодује привлачењу “страних директних инвестиција”! Сиромаштво је циљ свих влада, које као једину привредну стратегију имају, привлачење страних директних инвестиција. За тај циљ минимална зарада је добар алат.

Громогласна најаву Председника Владе Србије, изнета у малтретирајућем експозеу (на који сам пристао), плод је милостиве воље појединца који све одлучује у Србији. Најављено повећање минималне зараде од 500 или 1000 динара, оцењено је као врло значајно. Уистину, то је бацање мрвица хлеба са богато постављеног стола. Такве изјаве, равне су оним, радите више па ћете имати више. Као да код неких послодаваца вреди радити више и да ли је то уопште могуће у условима тоталног рада и испуњеног сваког минута радног времена? Да ЛИ ће радник у “Уури” да има већу плату ако ради више? Они који су рад посматрали само на телевизији,

придикују великом делу нације изморене радом од којег не могу да живе. Уколико минимална зарада није једнака минималној потрошацкој корпи, онда она постаје само инструмент манипулације, којим се послодавцима гарантују услови јефтиног пословања.

Послодавци су пронашли начин и да тај наводно гарантовани износ зараде заобидју. Лако је раднику рећи да послодавцу врати део износа зараде који му је уплатио на банковни рачун или це изгубити посао. Колика је минимална зарада оних који наводно, на месечном нивоу, имају минималну зраду али зато немају радно време и уместо 40 сати недељно, раде 56 или више сати, што је пракса за коју зна и Инспекција рада и сви одговорни у овој држави.

Минимална зарада је стање поремећаја. Тај инструмент је предвидјен за стање када предузеће има поремећај у пословању а не, како то многи послодавци чине, као могућност да остваре екстра профит, крећући се у границама закона. Мање опорезивање минималне зараде, за које се чак и неки синдикати залазу је само подстицај неодговорним послодавцима да бесконачно исплаћују минималну зараду. Говорити о повећању минималне зараде као успеху и нади за бољи живот, јесте демагошко-садистичка метода иживљавања.

Срећна су она друштва где најва о повећању минималне зараде није вест. Да ли ће људи у Србији боље живети ако се повећа минимална зарада? Наш је одговор, људи ће живети мање несрећно. Али када це живети боље? Да ли ће стварно боље живети када се повећа обим производње? Историја индустријских односа нам потврдјује да неће. Повећање обима производње ће значити само већи профит послодаваца. Да ли најбогатије компаније света које отварају фабрике у Азији плаћају више раднике зато што остварују екстра приходе? Одговор је наравно, не! Људи у Србији це живети боље и неће очекивати спасоносну вест о повећању минималне зараде, када се удруже и створе политичке странке које ће заступати њихове интересе и правити друштво по мери већине, а не по мери олигарха и када синдикати, други друштвени покрети постану политички активни и обезбеде значајнији утицај у друштву. Држава има инструменте за бољи живот, али она мора да буде посвећена својим радницима.